

Osuda napada na aktiviste Inicijative mladih za ljudska prava

Na tribini Srpske napredne stranke (SNS) u Beškoj kod Inđije 17. januara 2017. godine, pristalice ove stranke fizički su napale aktiviste Inicijative mladih za ljudska prava u Srbiji (Inicijativa mladih) i tom prilikom nekoliko njih povredili. Do napada je došlo kada su aktivisti Inicijative mladih, u znak protesta zbog gostovanja [haškog osuđenika](#) Veselina Šljivančanina na tribini vladajuće partije u Srbiji, razvijanjem transparenta sa natpisom „Ratni zločinci da začute da bi se progovorilo o žrtvama“ prekinuli njegov govor. Grupa pristalica SNS-a, među kojima i predstavnici lokalne opštinske vlasti u Inđiji, nasrnula je na aktiviste Inicijative mladih, pocepala transparent i nasilno ih izbacila iz prostorije, kojom prilikom je nekoliko aktivista oboreno na pod i šutirano. Dvoje aktivista je teže povređeno, dok su ostali zadobili povrede glave, a načinjena je i materijalna šteta na njihovim automobilima. Među aktivistima su se nalazili uglavnom studenti, oba pola.

Ubrzo nakon napada, SNS je ovaj nenasilni protest Inicijative mladih [proglasio](#) „fašističkim“ a aktiviste nazvao „huliganima“. Osim što sadrži uvredljive i neprihvatljive kvalifikacije, ovakav stav jasno oslikava licemerje predstavnika vlasti koji su nedavno [pozdravili sličnu akciju](#) Inicijative mladih za ljudska prava u Hrvatskoj, kada su prelepili tablu sa natpisom „Za dom spremni“ na zgradi vrtića u Jasenovcu.

Organizacije potpisnice ovog pisma oštro osuđuju ovaj brutalni napad na aktiviste Inicijative mladih, retoriku vladajuće partije koja, umesto nasilnike, za nasilje okrivljuje žrtve, kao i politiku koja istrajno ohrabruje lov na predstavnike onih nevladinih organizacija koje se zalažu za uspostavljanje vladavine prava, demokratizaciju Srbije i suočavanje s prošlošću.

Napad na aktiviste Inicijative mladih za ljudska prava posledica je zvanične politike negiranja učešća Srbije u ratovima 1990-ih i odbacivanja odgovornosti za zločine koji su tokom ratova počinjeni širom bivše Jugoslavije. On je usledio nakon što se [SNS oglašio o zahtev](#) nevladinih organizacija da otkáže gostoprimstvo haškom osuđeniku i odrekne se ratne propagande tokom predizborne kampanje, nakon što je [predsednik Republike Srbije javno agitovao](#) za novi oružani sukob sa Kosovom i nakon niza nesmetanih javnih prokazivanja boraca za ljudska prava. Svi ovi događaji iznikli su iz višegodišnje i kontinuirane javne političke podrške osuđenim ratnim zločincima i osobama za koje postoje kredibilni nalazi da su umešane u ili odgovorne za neke od najsurovijih zločina koji su počinjeni tokom ratova u Hrvatskoj, BiH i na Kosovu. Ova podrška je upadljivo intenzivirana nakon što su vlast preuzeli predstavnici onih stranaka koje su aktivno učestvovala u uvođenju Srbije u ratove sa susednim državama, tokom kojih su njene jedinice počinile brojne i masovne zločine.

Osim neskrivene političke podrške osuđenima za najteža krivična dela, posebno zabrinjavaju procene da učešće ratnih zločinaca u izbornoj kampanji donosi veći broj glasova. To je pokazatelj stanja u društvu koje – ni posle više od 20 godina od oružanih sukoba i uprkos niza pravnosnažnih presuda najvišem političkom, vojnom i policijskom rukovodstvu Srbije, kao i obilja dokumentacije o počinjenim ratnim zločinima i odgovornim jedinicama – nije smoglo snage da prihvati i suoči se sa činjenicama onako kako se to očekuje od društva koje teži zajednici demokratskih evropskih država.

Organizacije koje su potpisnice ovog pisma pružaju punu podršku aktivistima Inicijative mladih i njihovim višegodišnjim naporima da građanima Srbije – naročito mladima – osvetle činjenice o političkoj i moralnoj odgovornosti za stradanje žrtava i razaranje njihovih zajednica. Kako bi dokazali posvećenost interesima Srbije i njenih građana, a ne partikularnim interesima pojedinaca i političkih

partija, nadležni organi Srbije moraju da efikasno i brzo procesuiraju sve vinovnike incidenta, javno i nedvosmisleno ga osude i upute podršku naporima aktivista i organizacija za ljudska prava koje se svakodnevno suočavaju sa otporima koji neretko prerastaju u otvoreno nasilje, slično sinoćnjem napadu u Beški. Izostanak bilo koje od zahtevanih mera nedvosmisleno će pokazati da politika Srbije inklinira povratku u onu društveno-političku atmosferu u kojoj su otvoreni fizički napadi na aktiviste civilnog društva i svaki kritički govor, patriotski i prihvatljiv čin.

Fond za humanitarno pravo

Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji

Građanske inicijative

Centar za praktičnu politiku

Praxis

Centar za unapređivanje pravnih studija

Nezavisno društvo novinara Vojvodine

Žene u crnom

Vojvođanski građanski centar

Mreža odbora za ljudska prava u Srbiji CHRIS

Sandžacki odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda

Beogradski centar za ljudska prava

Građanska akcija Pančevo

Centar za evroatlantske studije

Komitet pravnika za ljudska prava YUCOM